

I

(Zakonodajni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2014/55/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 16. aprila 2014

o izdajanju elektronskih računov pri javnem naročanju

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V državah članicah obstajajo in se trenutno uporabljajo številni svetovni, nacionalni, regionalni in lastniški standardi elektronskih računov. Nobeden od njih ne prevladuje in večinoma med seboj niso interoperabilni.
- (2) Ker ni skupnega standarda, države članice pri spodbujanju uporabe elektronskih računov pri javnih naročilih ali pri določanju, da ta postane obvezna, razvijajo svoje lastne tehnične rešitve na podlagi ločenih nacionalnih standardov. Zato v državah članicah narašča število različnih standardov, ki se uporabljajo hkrati, in verjetno jih bo v prihodnje še več.
- (3) Številčnost standardov, ki niso interoperabilni, povzroča pretirano zapletenost, pravno negotovost in dodatne operative stroške gospodarskim subjektom, ki uporabljajo elektronske račune v različnih državah članicah. Gospodarski subjekti, ki želijo opravljati dejavnosti na področju čezmejnih javnih naročil, se morajo pogosto usklajevati z novimi standardi izdajanja elektronskih računov ob vsakem dostopu na nov trg. Ker različne pravne in tehnične zahteve v zvezi z elektronskimi računi gospodarske subjekte odvrčajo od opravljanja dejavnosti na področju čezmejnih javnih naročil, s tem predstavljajo oviro za dostop na trg pri čezmejnih javnih naročilih in za trgovino. Ovirajo tudi temeljne svoboščine, kar neposredno vpliva na delovanje notranjega trga.
- (4) Te ovire za trgovino znotraj Unije se bodo v prihodnje, ko bo razvitih še več nacionalnih in lastniških standardov, ki ne bodo interoperabilni, verjetno še povečevale, hkrati pa uporaba elektronskih računov pri javnih naročilih bodisi narašča bodisi postaja v državah članicah obvezna.

⁽¹⁾ UL C 79, 6.3.2014, str. 67.

⁽²⁾ Mnenje z dne 28. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 11. marca 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. aprila 2014.

- (5) Ovire v čezmejni trgovini, ki so posledica soobstoja več pravnih zahtev in tehničnih standardov za izdajanje elektronskih računov ter pomanjkljive interoperabilnosti, bi bilo treba odpraviti ali zmanjšati. Da bi ta cilj dosegli, bi bilo treba razviti skupni evropski standard za semantični podatkovni model osrednjih elementov elektronskega računa (v nadaljnjem besedilu: evropski standard za izdajanje elektronskih računov). Ta standard bi moral določiti in zajemati osrednje elemente, ki jih mora elektronski račun vedno vsebovati, s čimer bi se omogočilo pošiljanje in prejemanje elektronskih računov med sistemi, ki temeljijo na različnih tehničnih standardih. Ta evropski standard ne bi smel zamenjati obstoječih nacionalnih tehničnih standardov, kot tudi ne omejevati njihove uporabe, če z njim niso v nasprotju, temveč bi moralo biti te mogoče še naprej uporabljati vzporedno z njim.
- (6) Z zagotovitvijo semantične interoperabilnosti in izboljšanjem pravne varnosti se bo s to direktivo spodbujalo uvajanje izdajanja elektronskih računov pri javnem naročanju, s tem pa državam članicam, javnim naročnikom, naročnikom in gospodarskim subjektom omogočalo ustvarjanje znatnih koristi z vidika prihrankov, vpliva na okolje in zmanjševanja upravne obremenitve.
- (7) Koristi, ki jih prinaša izdajanje elektronskih računov, so največje, kadar so lahko priprava, pošiljanje, prenos, prejemanje in obdelava računa popolnoma avtomatizirani. Zaradi tega bi se za skladne z evropskim standardom za izdajanje elektronskih računov morali šteti zgolj strojno berljivi računi, ki jih lahko prejemnik obdelava samodejno in digitalno. Navadna slikovna datoteka se ne bi smela šteti za elektronski račun za namene te direktive.
- (8) Cilj interoperabilnosti je omogočiti, da se informacije navajajo in obdelujejo dosledno v vseh poslovnih sistemih, ne glede na njihovo tehnologijo, uporabo ali platformo. Popolna interoperabilnost zajema interoperabilnost na treh različnih ravneh: z vidika vsebine računa (semantika), oblike ali uporabljenega jezika (sintaksa) in načina pošiljanja. Semantična interoperabilnost pomeni, da elektronski račun vsebuje določeno količino potrebnih informacij ter da se ohrani točen pomen izmenjanih informacij, ki se nedvoumno razumejo, ne glede na to, kako so fizično navedene ali poslane. Sintaktična interoperabilnost pomeni, da so podatkovni elementi elektronskega računa navedeni v obliki, ki omogoča neposredno izmenjavo med pošiljateljem in prejemnikom ter samodejno obdelavo. Zagotovi se lahko na dva načina, in sicer z uporabo skupne sintakse ali s preslikovanjem med različnimi sintaksami.
- (9) Uporablja se veliko število sintaks. Sintaktična interoperabilnost se vedno pogosteje zagotavlja s preslikovanjem. Ta način je učinkovit, če račun vsebuje vse potrebne podatkovne elemente na semantični ravni in je njihov pomen nedvoumen. Ker pa pogosto ni tako, so potrebni ukrepi za zagotovitev interoperabilnosti na semantični ravni. Da bi še bolj poenostavili izdajanje elektronskih računov in zmanjšali stroške, bi moral biti eden od dolgoročnih ciljev omejitev števila uporabljenih sintaks, po možnosti z osredotočanjem na tiste, ki se najpogosteje uporabljajo.
- (10) Standardizacija izdajanja elektronskih računov prav tako dopolnjuje prizadevanja za spodbujanje uvajanja elektronskega javnega naročanja, kot se odraža v ustreznih določbah Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (11) Evropski svet je v sklepih z dne 28. in 29. junija 2012 ter 24. oktobra 2013 izjavil, da bi bilo treba dati prednost ukrepom, namenjenim nadaljnjemu razvoju čezmejne spletne trgovine in modernizaciji javnih uprav, tudi z olajšanjem prehoda na izdajanje elektronskih računov in s hitro uvedbo takšnega izdajanja.
- (12) Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 20. aprila 2012 izpostavil razdrobljenost trga, ki je posledica nacionalnih pravil o izdajanju elektronskih računov, poudaril znatne koristi, ki jih nudi izdajanje elektronskih računov, ter izpostavil pomen pravne varnosti, jasnega tehničnega okolja kot tudi odprtih in interoperabilnih rešitev za

⁽¹⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

⁽²⁾ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve, ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

izdajanje elektronskih računov na podlagi skupnih pravnih zahtev, poslovnih procesov in tehničnih standardov. Zaradi tega je pozval, naj se obveznost izdajanja elektronskih računov pri javnih naročilih uvede do leta 2016.

- (13) Evropski forum več zainteresiranih strani o elektronskem izdajanju računov (e-izdajanje računov), ustanovljen s Sklepom Komisije z dne 2. novembra 2010 ⁽¹⁾, je oktobra 2013 soglasno sprejel priporočilo o uporabi semantičnega podatkovnega modela za podporo interoperabilnosti izdajanja elektronskih računov.
- (14) Direktiva bi se morala uporabljati za elektronske račune, ki jih prejmejo javni naročniki in naročniki ter so izdani na podlagi izvajanja pogodb, za katere se uporablja Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, Direktiva 2014/24/EU ali Direktiva 2014/25/EU. Ta direktiva bi morala zajemati le elektronske račune, ki jih izda gospodarski subjekt, ki mu je bila podeljena pogodba o izvedbi javnega naročila ali koncesijska pogodba (glavni izvajalec). Kadar pa države članice v skladu s členom 71 Direktive 2014/24/EU in členom 88 Direktive 2014/25/EU določijo neposredno plačilo podizvajalcem, bi morala ureditev, ki se določi v dokumentu v zvezi z oddajo javnega naročila, vsebovati določbe o tem, ali se izdajanje elektronskih računov pri plačilih podizvajalcem uporablja ali ne. Pojasniti bi bilo treba, da se ta direktiva, kadar se pogodba dodeli skupini gospodarskih subjektov, uporablja tako za elektronske račune, ki jih izda skupina gospodarskih subjektov, kot za račune, ki jih izdajo posamezni gospodarski subjekti.
- (15) Ta direktiva bi se morala uporabljati tudi za koncesijske pogodbe, ki vključujejo plačilo in ki terjajo, da mora račun izdati gospodarski subjekt, ki mu je bila podeljena koncesijska pogodba. Izraz „koncesije“ je opredeljen v točki 1 člena 5 Direktive 2014/23/EU. Predmet koncesijskih pogodb je naročilo gradenj ali storitev s koncesijo, pri čemer je nadomestilo bodisi pravica do uporabe gradenj ali storitev bodisi ta plačilom.
- (16) Pri uporabi te direktive se upošteva člen 346 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta direktiva se ne uporablja za elektronske račune, izdane na podlagi izvajanja pogodb (ki je označeno kot zaupno ali ga spremljajo posebni varnostni ukrepi), ki so izvzete iz področja uporabe člena 10(6) Direktive 2014/23/EU, člena 15(3) Direktive 2014/24/EU in člena 24(3) Direktive 2014/25/EU. Pod enakimi pogoji bi bilo treba v tej direktivi predvideti posebno izvzetje za elektronske račune, izdane na podlagi izvajanja takšnih pogodb (ki je označeno kot zaupno ali ga spremljajo posebni varnostni ukrepi), ki spadajo v področje uporabe Direktive 2009/81/ES.
- (17) Opredelitve pojmov, ki se uporabljajo v tej direktivi, bi morale biti usklajene z ostalo zakonodajo Unije o javnem naročanju.
- (18) Komisija bi morala z uporabo ustreznih določb Uredbe (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ od ustrezne evropske organizacije za standardizacijo zahtevati, da pripravi osnutek evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov. Na podlagi ustreznih določb Uredbe (EU) št. 1025/2012 se za sklep Komisije o določitvi takšne zahteve uporablja postopek pregleda iz Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾.
- (19) Evropski standard za izdajanje elektronskih računov bi moral temeljiti na obstoječih tehničnih specifikacijah, razvitih v okviru evropskih organizacij za standardizacijo, kakršen je CEN (CWA 16356-MUG in CWA 16562-CEN BII), ter upoštevati druge ustrezne tehnične specifikacije, razvite v okviru mednarodnih organizacij za standardizacijo, kakršna sta UN/CEFACT (CII verzija 2.0) in ISO (finančni račun na podlagi metodologije ISO 20022).

⁽¹⁾ Sklep Komisije z dne 2. novembra 2010 o ustanovitvi evropskega foruma več zainteresiranih strani o elektronskem izdajanju računov (e-izdajanje računov) (UL C 326, 3.12.2010, str. 13).

⁽²⁾ Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216, 20.8.2009, str. 76).

⁽³⁾ Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Ustrezna evropska organizacija za standardizacijo bi morala pri izvajanju zahteve za standardizacijo upoštevati tudi rezultate obsežnih pilotnih projektov, izvedenih v okviru programa za podporo politiki iz Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost, ter tehnične specifikacije za izdajanje elektronskih računov drugih zadevnih organov in organizacij, ki so v poslovni skupnosti splošno razširjene. Evropski standard za izdajanje elektronskih računov bi moral biti tudi skladen z obstoječimi standardi za plačila, da bi omogočal samodejno obdelavo plačil.

- (20) Komisija bi morala v svoji zahtevi ustrezni evropski organizaciji za standardizacijo navesti, da mora biti takšen evropski standard za izdajanje elektronskih računov tehnološko nevtralen, da se tako prepreči morebitno izkrivljanje konkurence, ter skladen tako z ustreznimi mednarodnimi standardi za izdajanje elektronskih računov, da se dobavitelji iz tretjih držav pri dostopu na trg ne bi soočali s tehničnimi ovirami in bi evropskim dobaviteljem omogočili lažje pošiljanje elektronskih računov kupcem v tretjih državah, kot tudi z Direktivo 2006/112/ES ⁽¹⁾. Ker lahko elektronski računi vsebujejo osebne podatke, bi morala Komisija zahtevati tudi, da evropski standard za izdajanje elektronskih računov upošteva varstvo osebnih podatkov v skladu z Direktivo 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ter načela vgrajenega varstva podatkov, sorazmernosti in čim manjšega zbiranja podatkov. Poleg teh minimalnih zahtev bi morala Komisija v svoji zahtevi ustrezni evropski organizaciji za standardizacijo določiti še dodatne zahteve glede vsebine evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov in rok za njegovo sprejetje.
- (21) Da bi lahko od izdajanja elektronskih računov pri javnem naročanju imela koristi tudi mala in srednja podjetja, bi moral evropski standard omogočati vzpostavitev uporabniku prijaznih sistemov za izdajanje elektronskih računov, in sicer takšnih, ki so zlahka razumljivi in katerih uporaba je preprosta. V tem pogledu bi bilo treba upoštevati tudi dejstvo, da imajo mala in srednja podjetja ter manjši javni naročniki in naročniki na voljo manj osebja in finančnih virov.
- (22) Evropski standard za izdajanje elektronskih računov bi moral biti primeren tudi za uporabo v trgovinskih poslih med podjetji. Da bi lahko torej novi standard v medsebojnem poslovanju uporabljali tudi zasebni gospodarski subjekti, bi morala Komisija poskrbeti, da se takšen standard ne bi razvil tako, da bi bil primeren izključno za uporabo pri javnem naročanju.
- (23) Računi, ki se izdajajo v različnih poslovnih sektorjih, lahko zahtevajo vključitev informacij, ki so specifične za zadevne sektorje. Kljub temu bi bilo treba določeno število skupnih standardnih elementov vključiti v vse račune. Vključitev teh elementov je nepogrešljiva za preverjanje, ali račun ustrezno odraža osnovno poslovno transakcijo, in za zagotovitev njegove pravne veljavnosti. Seznam takšnih elementov, ki so potrebni za namene DDV, je določen v Direktivi 2006/112/ES. Evropski standard za izdajanje elektronskih računov bi moral biti usklajen s tem nizom elementov.
- (24) Evropski standard za izdajanje elektronskih računov bi moral opredeliti semantične podatkovne elemente, ki se nanašajo zlasti na dodatne podatke o prodajalcu in kupcu, identifikatorje procesa, podatke o računu, podatke o postavki računa, informacije o dobavi ter podatke in pogoje plačila. Osrednje elemente elektronskega računa bi bilo treba vključiti v vse elektronske račune. Tako bi zagotovili jasno in enotno uporabo izdajanja elektronskih računov.
- (25) Pošiljatelj elektronskega računa bi moral imeti sicer še naprej možnost, da pristnost izvora in celovitost vsebine računa jamči na različne načine, tudi z elektronskim podpisom, vendar zaradi zagotovitve skladnosti s cilji Direktive 2006/112/ES evropski standard za izdajanje elektronskih računov kot enega od svojih elementov ne bi smel vsebovati zahteve za elektronski podpis.
- (26) Da bi preprečili prekomerne stroške ter obremenitev javnih naročnikov in naročnikov, bi bilo treba od ustrezne evropske organizacije za standardizacijo zahtevati, naj pripravi seznam omejenega števila sintaks, ki so skladne z evropskim standardom za izdajanje elektronskih računov. Ta seznam ne bi smel biti del evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov. Opredeljene sintakse morajo gospodarski subjekti in javni naročniki že široko in

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, 11.12.2006, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

uspešno uporabljati. Da bi državam članicam omogočila lažje in hitrejše izvajanje, bi morala biti ustrezna evropska organizacija za standardizacijo pozvana, naj zagotovi ustrezne sintaktične povezave z evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov na vse sintakse, opredeljene na seznamu. Sintaktične povezave so smernice v zvezi s tem, kako bi lahko bil standard izražen v različnih sintaksah. Ta standardizacijski dokument bi moral dopolnjevati evropski standard za izdajanje elektronskih računov in seznam sintaks.

- (27) Da bi se spodbudila uporaba evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov, bi bilo od evropske organizacije za standardizacijo treba zahtevati tudi, da pripravi osnutek smernic za interoperabilnost pošiljanja. Te smernice ne bi smele biti del evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov ali biti zavezujoče za javne naročnike in naročnike.
- (28) Pred uvedbo evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov v državah članicah bi morala biti dovolj preizkušena praktična uporabnost standarda. To ocenjevanje bi moralo biti opravljeno med pripravo standarda. To ocenjevanje bi moralo vključevati končne uporabnike, obravnavati zlasti vidika praktičnosti in prijaznosti do uporabnika ter dokazati, da je standard mogoče izvajati stroškovno učinkovito in sorazmerno.
- (29) Če evropski standard za izdajanje elektronskih računov in seznam z njim skladnih sintaks, ki ju pripravi ustrezna evropska organizacija za standardizacijo, izpolnjujeta zahteve, ki so določene v zahtevi Komisije evropski organizaciji za standardizacijo, in če je bil takšen standard preizkušen, bi bilo treba sklice na evropski standard za izdajanje elektronskih računov in seznam sintaks objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (30) Določbe o razvoju standarda in ostalih standardizacijskih dokumentov iz te direktive so skladne z ustreznimi določbami Uredbe (EU) št. 1025/2012. Vendar je ob upoštevanju specifičnosti te direktive primerno določiti, da se odločitve o objavi sklicev na standard in seznam sintaks, njihovi neobjavi ali objavi z omejitvijo sprejemajo v skladu postopkom pregleda. To pa ne bi smelo vplivati na uporabo ustreznih določb Uredbe (EU) št. 1025/2012 v zvezi uradnim nasprotovanjem harmoniziranim standardom.
- (31) Evropske organizacije za standardizacijo se na tehnološki razvoj odzivajo z rednim pregledovanjem in posodabljanjem standardov. Zaradi hitro spreminjajoče se narave takšnega razvoja v sektorju informacijske in komunikacijske tehnologije bi moralo biti Komisiji omogočeno tudi, da od ustrezne evropske organizacije za standardizacijo zaradi upoštevanja tega razvoja in zagotavljanja neprekinjene interoperabilnosti zahteva revizijo in posodobitev evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov.
- (32) Z namenom odzivanja na tehnološki razvoj ali zahteve trga bi moralo biti Komisiji omogočeno sprejetje izvedbenega akta za pregled in posodobitev seznama sintaks. V primeru zahtevnejših prilagoditev bi moralo biti Komisiji omogočeno tudi, da od ustrezne evropske organizacije za standardizacijo zahteva revizijo in posodobitev seznama sintaks.
- (33) Komisija lahko pregleda že objavljeni seznam sintaks, če meni, da je to potrebno za zagotovitev popolne in neprekinjene interoperabilnosti zaradi upoštevanja tehnološkega razvoja ali omejitve števila sintaks, ki se uporabljajo. Komisija bi morala pri tem upoštevati seznam sintaks, ki jih je opredelila, pregledala in posodobila ustrezna evropska organizacija za standardizacijo.
- (34) Za javne naročnike in naročnike bi morala po izteku rokov za prenos iz te direktive veljati obveznost prejemanja in obdelave elektronskih računov, ki so skladni z evropskim standardom za izdajanje elektronskih računov in s katero koli od sintaks s seznama, ki ga je Komisija objavila v *Uradnem listu Evropske unije*. Javni naročniki in naročniki zato ne bi smeli zavrniti elektronskih računov, ki izpolnjujejo navedene pogoje, zgolj zaradi neskladnosti s tistimi zahtevami (na primer nacionalnimi ali sektorskimi zahtevami ali dodatnimi tehničnimi zahtevami vseh vrst), ki niso izrecno določene v tej direktivi. Vendar ta obveznost ne bi smela vplivati na druge razloge za zavrnitev, kot na primer tiste, povezane s pogodbenimi pogoji. Javni naročniki in naročniki bi morali v vsakem primeru obdržati pravico, da pred plačilom elektronskega računa preverijo, ali pravilno odraža osnovno poslovno transakcijo (na primer, ali je znesek na računu pravilen) in ali je naslovljen na pravega prejemnika. Obveznost, da se ne zavrne elektronskih računov, skladnih s to direktivo, ne posega v Direktivo 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL L 48, 23.2.2011, str. 1).

- (35) Ta direktiva bi morala sprejemanje in obdelavo elektronskih računov zahtevati le od prejemnikov računa, to je javnih naročnikov, osrednjih nabavnih organov in naročnikov. Ta direktiva ne bi smela posegati v pravico pošiljatelja računa, da izbere, ali želi račun predložiti v skladu z evropskim standardom za izdajanje elektronskih računov, nacionalnim standardom ali drugim tehničnim standardom oziroma v papirni obliki. Vendar pa ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečevati, da predpišejo, da se v okviru javnih naročil predložijo zgolj elektronski računi. Če se pošiljatelj odloči, da bo račun predložil z uporabo evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov, bi morala prejemnikova obveznost prejemanja in obdelave veljati le, če je račun v eni od sintaks s seznama sintaks, ki ga je Komisija objavila v *Uradnem listu Evropske unije*. To ne bi smelo posegati v pravico pošiljatelja do uporabe storitev tretje strani za prevod med svojo sintakso in eno od sintaks s seznama.
- (36) V skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je 11. novembra 2013 podal mnenje ⁽²⁾. V svojem mnenju je objavil priporočila za zagotavljanje ustreznega varstva osebnih podatkov pri uporabi te direktive. Ta priporočila bi bilo treba upoštevati pri pripravi evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov ter obdelavi osebnih podatkov s strani javnih naročnikov in naročnikov. Zlasti bi bilo treba pojasniti, da se veljavna zakonodaja o varstvu osebnih podatkov uporablja tudi na področju izdajanja elektronskih računov ter da je treba pri objavljanju osebnih podatkov za namene preglednosti in odgovornosti upoštevati varstvo zasebnosti.
- (37) Ker so v Direktivi 2006/112/ES določena pravila o izdajanju računov, tudi izdajanju elektronskih računov, bi bilo treba pojasniti njeno razmerje s to direktivo. Ta direktiva sledi drugačnemu cilju kot Direktiva Sveta 2006/112/ES in njeno področje uporabe je drugačno kot pri slednji, zato ne vpliva na določbe o uporabi elektronskih računov za namene DDV, ki jih vsebuje navedena direktiva. Zlasti člen 232 Direktive 2006/112/ES ureja določene odnose med trgovinskimi partnerji in poskuša zagotoviti, da prejemniku ni mogoče vsiliti uporabe elektronskih računov s strani pošiljatelja. Vendar to ne bi smelo posegati v pravico držav članic, da javnim naročnikom in naročnikom naložijo obveznost prejemanja elektronskih računov pod določenimi pogoji.
- (38) Da bi javnim naročnikom in naročnikom omogočili ustrezno pripravo in sprejetje tehničnih ukrepov, ki so – po določitvi evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov in odobritvi seznama sintaks – potrebni za skladnost s to direktivo, in ob upoštevanju potrebe za hitro uvedbo izdajanja elektronskih računov, bi moral šteti kot upravičen 18-mesečni rok za prenos, ki začne teči ob objavi sklica na evropski standard za izdajanje elektronskih računov in seznama sintaks v *Uradnem listu Evropske unije*. Z odstopanjem od tega splošnega roka za prenos pa lahko države članice v prizadevanju po olajšanju uvajanja izdajanja elektronskih računov za nekatere javne naročnike, kot so lokalni in regionalni javni organi naročniki in javna podjetja, odložijo začetek uporabe te direktive za javne naročnike na podcentralni ravni in naročnike do dneva 30 mesecev po objavi sklica na evropski standard za izdajanje elektronskih računov in seznama sintaks v *Uradnem listu Evropske unije*. Možnost za odlog začetka uporabe zahtev te direktive se ne bi smela uporabljati za osrednje nabavne organe.
- (39) Da bi javnim naročnikom in naročnikom olajšala izvajanje zahtev te direktive, bi Komisija morala zagotoviti, da so države članice v celoti in redno obveščene o napredku ustreznih evropskih organizacij za standardizacijo pri razvoju standarda in z njim povezanih standardizacijskih dokumentov. To bi moralo državam članicam omogočiti izvedbo potrebnih priprav za uresničitev izvajanja v dogovorjenih rokih.
- (40) Ker bodo lahko javni naročniki in naročniki sprejemali elektronske račune, ki so skladni z drugimi standardi, kot je evropski standard za izdajanje elektronskih računov, pa tudi račune v papirni obliki, razen če je v nacionalni zakonodaji določeno drugače, ta direktiva ne nalaga nobenih dodatnih stroškov ali obremenitev podjetjem, vključno z mikro, malimi in srednjimi podjetji v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES ⁽³⁾. Poleg tega bi si morale Komisija in države članice kar najbolj prizadevati za čim večje zmanjšanje stroškov evropskega standarda

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽²⁾ UL C 38, 8.2.2014, str. 2.

⁽³⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

za izdajanje elektronskih računov za njegove uporabnike, zlasti za mikro, mala in srednja podjetja, ter tako olajšati uvajanje izdajanja elektronskih računov.

- (41) Države članice bi morale pri izvajanju te direktive upoštevati potrebe malih in srednjih podjetij ter manjših javnih naročnikov in naročnikov, obenem pa vsem javnim naročnikom, naročnikom in dobaviteljem zagotavljati potrebno podporo, da bi lahko uporabljali evropski standard za izdajanje elektronskih računov. Predvideti bi bilo treba tudi ukrepe usposabljanja, zlasti za mala in srednja podjetja.
- (42) Kadar je to mogoče, bi morale države članice, da bi olajšale tehnične in postopkovne prilagoditve, ki jih morajo izvesti vse strani, vključene v javno naročanje, da bi zagotovile njegovo uspešno izvajanje, poskrbeti, da bo podpora iz strukturnih skladov na voljo vsem upravičenim javnim naročnikom, naročnikom ter malim in srednjim podjetjem.
- (43) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive in za pripravo, omejitev in pregled seznama sintaks bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011. Za sprejetje izvedbenih aktov v zvezi s seznamom sintaks bi bilo treba uporabiti postopek pregleda, saj ti akti olajšujejo uporabo evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov ter zagotavljajo interoperabilnost in hitro odzivanje na tehnološki razvoj. Postopek pregleda bi bilo treba uporabiti tudi za sprejetje izvedbenih aktov v zvezi z ugovori na evropski standard za izdajanje elektronskih računov, saj bi takšni akti lahko imeli posledice za obveznost prejemanja in obdelave elektronskih računov.
- (44) Ker ciljev te direktive, in sicer odpraviti tržne in trgovinske ovire, ki so nastale zaradi različnih nacionalnih pravil in standardov, ter zagotoviti interoperabilnost, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Področje uporabe

Ta direktiva se uporablja za elektronske račune, izdane na podlagi izvajanja pogodb, za katere se uporablja Direktiva 2009/81/ES, Direktiva 2014/23/EU, Direktiva 2014/24/EU ali Direktiva 2014/25/EU.

Ta direktiva se ne uporablja za elektronske račune, izdane na podlagi izvajanja pogodb, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2009/81/ES, če sta naročanje in izvajanje pogodbe označena kot zaupna ali ju morajo spremljati posebni varnostni ukrepi v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo v državi članici, in če ta država članica ugotovi, da zadevnih ključnih interesov ni mogoče zavarovati z manj vsiljivimi ukrepi.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „elektronski račun“ pomeni račun, ki je bil izdan, poslan in prejet v strukturirani elektronski obliki, ki omogoča samodejno in elektronsko obdelavo;
2. „osrednji elementi elektronskega računa“ pomeni niz ključnih elementov informacij, ki jih mora vsebovati elektronski račun, da se omogoči čezmejna interoperabilnost, vključno s potrebnimi informacijami za zagotovitev skladnosti z zakonodajo;
3. „semantični podatkovni model“ pomeni strukturiran in logično medsebojno povezan niz pojmov in njihovih pomenov, ki določajo osrednje elemente elektronskega računa;

4. „sintaksa“ pomeni strojno berljivi jezik ali programski jezik, ki se uporablja za predstavitev podatkovnih elementov, ki jih vsebuje elektronski račun;
5. „sintaktične povezave“ pomenijo smernice v zvezi s tem, kako bi lahko bil semantični podatkovni model elektronskega računa izražen v različnih sintaksah;
6. „javni naročniki“ pomenijo naročnike, kot so opredeljeni v točki 17 člena 1 Direktive 2009/81/ES, členu 6(1) Direktive 2014/23/EU in točki 1 člena 2(1) Direktive 2014/24/EU;
7. „javni naročniki na podcentralni ravni“ pomenijo javne naročnike na podcentralni ravni, kot so opredeljeni v točki 3 člena 2(1) Direktive 2014/24/EU;
8. „osrednji nabavni organ“ pomeni osrednji nabavni organ, kot je opredeljen v točki 16 člena 2(1) Direktive 2014/24/EU;
9. „naročniki“ pomenijo naročnike, kot so opredeljeni v točki 17 člena 1 Direktive 2009/81/ES, členu 7(1) in (2) Direktive 2014/23/EU in členu 4(1) Direktive 2014/25/EU;
10. „mednarodni standard“ pomeni mednarodni standard kot je opredeljen v točki (a) člena 2(1) Uredbe (EU) št. 1025/2012;
11. „evropski standard“ pomeni evropski standard, kot je opredeljen v točki (b) člena 2(1) Uredbe (EU) št. 1025/2012.

Člen 3

Določitev evropskega standarda

1. Komisija od ustrezne evropske organizacije za standardizacijo zahteva, da pripravi osnutek evropskega standarda za semantični podatkovni model osrednjih elementov elektronskega računa (v nadaljnjem besedilu: evropski standard za izdajanje elektronskih računov).

Komisija zahteva, da evropski standard za izdajanje elektronskih računov izpolnjuje vsaj naslednja merila:

- je tehnološko nevtralen,
- je združljiv z ustreznimi mednarodnimi standardi za izdajanje elektronskih računov,
- upošteva potrebo po varstvu osebnih podatkov v skladu z Direktivo 95/46/ES, pristop „vgrajenega varstva podatkov“ ter načela sorazmernosti, čim manjšega zbiranja podatkov in omejitve namena,
- je skladen z ustreznimi določbami Direktive 2006/112/ES,
- omogoča vzpostavitev praktičnih, uporabniku prijaznih, prožnih in stroškovno učinkovitih sistemov za izdajanje elektronskih računov,
- upošteva posebne potrebe malih in srednjih podjetij ter javnih naročnikov na podcentralni ravni in naročnikov,
- je primeren za uporabo v trgovinskih poslih med podjetji.

Komisija od ustrezne evropske organizacije za standardizacijo zahteva, da pripravi seznam omejenega števila sintaks, ki so skladne z evropskim standardom za izdajanje elektronskih računov, ustreznimi sintaktičnimi povezavami in smernicami za interoperabilnost pošiljanja, in tako olajša uporabo takšnega standarda.

Zahteve se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 10(1) do (5) Uredbe (EU) št. 1025/2012.

Ustrezna evropska organizacija za standardizacijo v okviru prizadevanj za razvoj standarda in v roku, opredeljenem v odstavku 2, standard preizkusi z vidika praktične uporabnosti za končnega uporabnika. Komisija ohrani splošno odgovornost za preizkušanje in poskrbi, da se med slednjim posebna pozornost nameni spoštovanju meril praktičnosti, prijaznosti do uporabnika in morebitnih stroškov izvajanja v skladu z drugim pododstavkom odstavka 1. Komisija poročila o rezultatih preizkusa predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.

2. Če evropski standard za izdajanje elektronskih računov, pripravljen v skladu z zahtevo iz odstavka 1, izpolnjuje v njej določene zahteve in če je bila preizkusna faza v skladu s petim pododstavkom odstavka 1 zaključena, Komisija sklic na standard objavi v *Uradnem listu Evropske unije*, skupaj s seznamom omejenega števila sintaks, pripravljenim v skladu z zahtevo iz odstavka 1. Ta objava se izvede do 27. maja 2017.

Člen 4

Formalni ugovori na evropski standard

1. Kadar država članica ali Evropski parlament meni, da evropski standard za izdajanje elektronskih računov in seznam sintaks ne izpolnjujeta v celoti zahtev iz člena 3(1), o tem – skupaj s podrobno razlago – obvesti Komisijo, ta pa sklene:

- (a) da bo v *Uradnem listu Evropske unije* objavila sklica na evropski standard za izdajanje elektronskih računov in seznam sintaks, da ju ne bo objavila ali da ju bo objavila z omejitvijo;
- (b) da bo ohranila sklica na evropski standard za izdajanje elektronskih računov in seznam sintaks v *Uradnem listu Evropske unije*, da ju bo ohranila z omejitvijo ali da ju bo iz njega umaknila.

2. Komisija na svoji spletni strani objavi informacije o evropskem standardu za izdajanje elektronskih računov in seznamu sintaks, za katera je sprejela sklep iz odstavka 1.

3. Komisija o sklepu iz odstavka 1 obvesti zadevno evropsko organizacijo za standardizacijo in po potrebi zahteva revizijo zadevnega evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov ali seznama sintaks.

4. Sklepa iz točke (a) in točke (b) odstavka 1 tega člena se sprejemata v skladu s postopkom pregleda iz člena 10(2).

Člen 5

Vzdrževanje in nadaljnji razvoj evropskega standarda in seznama sintaks

1. Da bi upoštevala tehnološki razvoj ter zagotovila popolno in neprekinjeno interoperabilnost pri izdajanju elektronskih računov pri javnem naročanju, lahko Komisija:

- (a) posodobi ali revidira evropski standard za izdajanje elektronskih računov;
- (b) posodobi ali revidira seznam sintaks, ki ga je Komisija objavila v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Če se Komisija odloči, da bo sprejela ukrepe iz točke (a) odstavka 1, poda zahtevo ustrezni evropski organizaciji za standardizacijo. To stori v skladu s postopkom iz člena 3(1), pri čemer se ne uporabljajo roki iz člena 3(1).

3. Za vsakršno posodobitev ali revizijo, izvedeno v skladu s točko (a) odstavka 1, se uporablja člen 4.

4. Če se Komisija odloči, da bo sprejela ukrepe iz točke (b) odstavka 1, to stori bodisi v skladu s postopkom pregleda iz člena 10(2) ali tako, da poda zahtevo ustrezni evropski organizaciji za standardizacijo. Takšno zahtevo poda v skladu s postopkom iz člena 3(1), pri čemer se ne uporabljajo roki iz navedenega člena.

Člen 6

Osrednji elementi elektronskega računa

Osrednji elementi elektronskega računa so med drugim:

- (a) identifikatorji procesa in računa;
- (b) obdobje računa;
- (c) informacije o prodajalcu;
- (d) informacije o kupcu;
- (e) informacije o prejemniku plačila;
- (f) informacije o davčnem zastopniku prodajalca;

- (g) sklic na pogodbo;
- (h) podatki o dobavi;
- (i) navodila za plačilo;
- (j) informacije o odbitku ali pribitku;
- (k) informacije o vrstični postavki računa;
- (l) skupni znesek računa ter
- (m) razčlenitev DDV.

Člen 7

Prejemanje in obdelava elektronskih računov

Države članice poskrbijo, da javni naročniki in naročniki prejemajo in obdelujejo elektronske račune, ki so skladni z evropskim standardom za izdajanje elektronskih računov, sklic na katerega je bil objavljen v skladu s členom 3(2), in katero koli od sintaks s seznama, objavljenega v skladu s členom 3(2).

Člen 8

Varstvo podatkov

1. Ta direktiva ne posega v veljavno pravo Unije in nacionalno pravo o varstvu podatkov.
2. Razen če je v pravu Unije ali nacionalnem pravu določeno drugače in brez poseganja v izjeme in omejitve iz člena 13 Direktive 95/46/ES, se smejo osebni podatki, pridobljeni za namene izdajanja elektronskih računov, uporabljati le za ta namen oziroma za s tem združljive namene.
3. Brez poseganja v izjeme in omejitve iz člena 13 Direktive 95/46/ES države članice zagotovijo, da je ureditev objave osebnih podatkov, zbranih pri izdajanju elektronskih računov, za namene preglednosti in računovodske namene skladna z namenom takšne objave in načelom varstva zasebnosti.

Člen 9

Uporaba elektronskih računov za namene DDV

Ta direktiva ne posega v določbe Direktive 2006/112/ES.

Člen 10

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 11

Prenos

1. Države članice sprejmejo, objavijo in začnejo uporabljati zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje 27. novembra 2018. Besedilo navedenih predpisov takoj sporočijo Komisiji.
2. Države članice z odstopanjem od odstavka 1 najpozneje 18 mesecev po objavi sklica na evropski standard za izdajanje elektronskih računov v *Uradnem listu Evropske unije* sprejmejo, objavijo in začnejo uporabljati predpise, potrebne za uskladitev z obveznostjo iz člena 7 za prejemanje in obdelavo elektronskih računov.

Države članice lahko odložijo začetek uporabe iz prvega pododstavka v zvezi z njihovimi javnimi naročniki na podcentralni ravni in naročniki, in sicer do 30 mesecev po objavi sklica na evropski standard za izdajanje elektronskih računov v *Uradnem listu Evropske unije*.

Po objavi sklica na evropski standard za izdajanje elektronskih računov Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* objavi zadnji rok za uveljavitev ukrepov iz prvega pododstavka.

3. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetega na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 12

Pregled

Komisija pregleda učinke te direktive na notranji trg in na uvajanje izdajanja elektronskih računov pri javnih naročilih ter o tem v treh letih po izteku najdaljšega obdobja za odložitev, določenega za javne naročnike na podcentralni ravni v drugem pododstavku člena 11(2), Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo. Poročilu po potrebi priloži oceno učinka, povezano z morebitno potrebo po nadaljnjih ukrepih.

Člen 13

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 14

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 16. aprila 2014

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

D. KOURKOULAS
